

‘Onder de Boschboom’

Badhuisconstructie

In 1965 sloot het Volksbadhuis aan de Kempenlandstraat definitief zijn deuren voor het publiek. Niemand die erom maalde. Het badhuis had zijn tijd gehad. De mensen hadden in hun doorzonwoning hun eigen stromend warm water en douche. Thuis, niet ver van de tv-buis, was er voortaan alle ruimte voor een fris bad.

Dat was heel anders toen in 1924 het populaire Volksbadhuis aan de Kempenlandstraat werd geopend. In veel huizen ontbrak het aan water en sanitaire voorzieningen.

In 1924 maakten de Bosschenaren meer dan 30.000 keer gebruik van het Volksbadhuis. Vlak na de oorlog telde de badhuisdirecteur 50.000 wasbeurten. Daarna ging het bergafwaarts. Geen badhuisdirecteur die het tijd wilde keren met een veel groter badhuis met sauna, massage- en leestafels, kapper-aan-huis-hoek en coffeecorner. De oprichters van het badhuis waren tevreden. Het volksoopvoedingsdoel, persoonlijke hygiëne, was bereikt.

Logisch toch...?, zult u denken. Je moet met de tijd meegaan en niet alleen in gebouwen denken. Toch denkt Hans Derks, directeur van de Openbare Bibliotheek, daar vandaag anders over. Hans ziet zijn aantal leden achteruit gaan. Minder mensen lenen boeken. De boekencollectie, toch lange tijd de corebusiness van de bibliotheek, lonkt niet langer.

Internet is voortaan de onuitputtelijke bron voor het zoeken van informatie. Mensen maken daarbij hun eigen keuzes. Vroeger had de bibliotheek het primaat van de informatie. Wie meer wilde weten, ging naar een ruim voorziene bibliotheek. Nu kom je veel verder met een iPhone, iPad of laptop. Compacter kan het niet. Daar heb je echt geen nieuw, groter gebouw dan voorheen voor nodig. Echte innovatie behoeft geen stenen.

Maar... als directeur van een gesubsidieerde instelling in 's-Hertogenbosch wil Hans sowieso toch een NIEUW gebouw. Wie Hans interviewt hoort al tien jaar: 'Nieuwe tijden, nieuwe ontwikkelingen. De moderne bibliotheek heeft een ontmoetingsfunctie. Daar kan niet op de oude locatie dat teveel een monument is'.

In de hele bibliotheekwereld wordt stevig gedebatteerd rond de vraag: 'Waartoe zijn wij op aarde?' Het wezen van de bibliotheek, een bijdrage aan 'education permanente', is in beweging en staat ter discussie. Welke kant het opgaat, niemand weet het helemaal. Dan past enige bescheidenheid. In een presentatie, te downloaden op het www, zegt Hans zelf: 'de bibliotheek is een functie, geen gebouw'.

Welnu, Hans, stel je in op de gedachte dat je in een prachtig gebouw zit, een van de oudste van de stad met een rijke ontmoetingstraditie als Oude Mannen- en Vrouwenhuis, een toplocatie (!). Ook voor een bibliotheek in beweging.

Waarom de kansen niet benut om met naaste buur de Muzerije iets moois te doen? Je volgt een lezing over 'Mozart in zijn tijd' en gaat daarna 'leren luisteren en ontdekken met de muziek van Mozart'.

Met die gedachte mag Hans van mij ook het dak van het gebouw op om er een mooi ontmoetingsterras te construeren met een uitzonderlijk zicht op de Sint-Jan. En denk dan ondertussen eens terug aan de manier van denken van de badhuispioniers.

Frans van Gaal

“Onder De Boschboom” is een rubriek van cultuurhistorische aard, die haar columnisten een podium biedt om op persoonlijke titel onderwerpen die met de Bossche cultuur te maken hebben uit te diepen. Belangstellenden kunnen zich voor meer informatie wenden tot de coördinator, telefoon: (073) 6446783 of www.boschboom.nl